

STRATEGIPLAN 2022 - 2026

HORISONTEN

BIBLIOTEK & KULTURSENTER

Overhalla kommune

– positiv, frisk og framsynt

1. Bakgrunn

Utviklingen av bibliotekene det neste tiåret vil forme ikke bare biblioteket, men også ideen om hva biblioteket er i hele dette århundret. Folkebibliotekene står sterkt i Norge i dag. De er mye brukt, godt likt og får mye ut av ressursene sine. Utlånet er høyt, samtidig som folkebibliotekene omstiller seg raskt i retning av digitale tjenester. Forestillingen om hva biblioteket er, er knyttet sterkt til utlånet av bøker på papir, og dermed til det tjuende århundre. Denne forestillingen må erstattes av en moderne idé om biblioteket som korresponderer med den teknologiske og sosiale utviklingen. Biblioteket, og da særlig folkebiblioteket i det 21. århundre, vil fortsatt være et sted hvor man kan låne bøker, musikk, film og andre kilder til kunst og kunnskap. Utlånet vil skje både på fysiske og digitale plattformer, og det meste tyder på at boksamlingene kommer til å følge biblioteket i alle fall i hele den første halvdel av århundret.

Den største forskjellen på folkebibliotekenes situasjon i dag og da folkeboksamlingene oppsto er ikke endringene i medier, men omgivelsene bibliotekene arbeider i. Mens tilgangen til kunnskap i form av bøker og utdanning for hundre år siden var knyttet til en følelse av nødvendighet da dette var inngangsporten til et bedre liv, er Norge i dag ikke preget av denne følelsen av nødvendighet. Tidligere var det altså en nødvendighet og et krav fra så vel arbeiderbevegelse, bønder og kvinner å få tilgang til bøkens verden, mens i dag konkurrerer biblioteket og bøkene med en hel rekke andre kunnskapsarena og tidsfordriv. Men kunnskapen man får, dannelsen, folkeopplysningen og innsikten i andre menneskers liv gjennom å lese, er like viktig som før. Derfor er bibliotekene i 2021 ikke bare magasiner og utlånsranker, men aktive formidlere av bøker, litteratur, kunnskap og kultur. Denne rollen som folkeopplyser blir enda viktigere de neste tiårene.

Framtidens bibliotek er en møteplass. En kultur-institusjon som lager arrangement for publikum, en debattarena som utvikler og utvider demokratiet og en læringsarena som sprer og deler kunnskap. Det er et sted hvor folk både kan være et uforpliktende publikum og aktive deltagere.

I Overhalla ønsker vi å tilrettelegge for et nytt og utvidet brukermønster ved biblioteket gjennom utvalgte strategier basert på nasjonale mål. I 2021 er strategiplanen for Overhalla kombinasjonsbibliotek som gjelder i tidsrommet 2022 – 2026 gjennomgått og revidert.

Planen skal være et verktøy for drift av tjenesten.

2. Forankring

Lov om folkebibliotek

Kapittel I. Folkebibliotekenes formål og virksomhet.

§ 1. Målsetting

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent. Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

§ 2. Lovens virkeområde

Loven gjelder for den offentlige folkebibliotekvirksomheten, herunder de lokale folkebibliotekene som kommunen har ansvaret for (lovens kap. II), fylkeskommunens bibliotekoppgaver (lovens kap. III), og særlige bibliotekformål som staten har ansvaret for (lovens kap. IV).

Folkebibliotekvirksomheten omfatter bibliotek tjenester for alle som har spesielle vansker med å bruke biblioteket

Folkehelseloven

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

Nasjonal bibliotekstrategi

"Rom for demokrati og dannelse – Nasjonal bibliotekstrategi 2020 – 2023" er utarbeidet av kultur- og kunnskapsdepartementet. Kort fortalt er hovedmålet å videreutvikle bibliotekene som relevante og viktige institusjoner i fremtiden som har innvirkning på folkeopplysning og

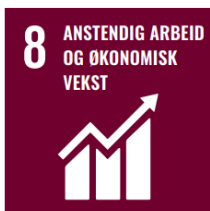
dannelse. Bibliotekene skal nå ut til nye brukere med lesing og litteratur, legge til rette for kunnskapsformidling og øke sin digitale samling. Det er ønskelig at bibliotekene når ut til flere, inkludert de som ikke selv oppsøker biblioteket.

FNs bærekraftsmål

Bibliotekstrategien sier at bibliotekene har et godt utgangspunkt for å stå frem som bærekraftige organisasjoner og for å kunne jobbe aktivt med bærekraftsmålene. De står i et skjæringspunkt mellom kultur, utdanning og livslang læring, folkehelse og sosialt arbeid. Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal utelates, så de mest sårbare menneskene skal prioriteres.

Folkehelsen påvirkes av miljø, økonomi og sosiale forhold. Selv med store forskjeller i helsetilstand kan vi oppleve gode hverdager med mening og fellesskap i livets ulike faser. Vi kan gjøre noe **aktivt**, vi kan gjøre noe **sammen** og vi kan gjøre noe vi opplever som **meningsfylt**.

Vi må inkludere de unge i arbeidsmarkedet, og sørge for fast og trygt arbeidsliv hvor hver enkelt kan bidra.

Det å kunne få være en ressurs for andre i arbeidssammenheng og på fritid er godt for både hode og kropp.

Sammen kan vi bidra til at ingen faller utenfor det å kunne mestre, delta og bli inkludert i et fellesskap. Det gjelder også i det digitale samfunnet vi lever i.

God tilgjengelighet innebærer både nærhet, trygghet, tilgang til informasjon og tilbud som er tilpasset den enkeltes økonomi. Trygge, attraktive og miljøvennlige former for transport er en del av dette.

Vi må gjøre det enkelt å benytte de ulike tilbud og møteplasser som finnes.

Ut fra Overhalla Kommunes samfunnsdel 2021 – 2030 angår særskilt to av de bærekraftige omstillingsstrategiene biblioteket som fremtidsrettet arena. Se omstillingsstrategi 2 og 5 hentet fra Samfunnsdelen:

IV) Bærekraftige omstillingsstrategier

2. Livsmestring og gode hverdager

Vi skal sammen:

- Bidra til en best mulig helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.
- Skape attraktive boligområder og videreutvikle nærområder.
- Sikre at alle har tilgang til trygg ferdsel og tilgjengelig og bærekraftig transport.
- Videreutvikle tilbud om egen bolig, arbeid, kulturliv, meningsfulle aktiviteter og møteplasser for alle.

5. Et trygt og robust lokalsamfunn

Vi skal sammen:

- Sikre kvalitet på våre vannressurser og hindre forurensning.
- Sikre alle tilgang til trygge og inkluderende offentlige rom.
- Bevisstgjøre oss og redusere alle former for klimarisiko.
- Ta vare på våre økosystemer, arealressurser og artsmangfold for kommende generasjoner.
- Ta vare på og utvikle vår kulturarv.
- Verne oss mot og håndtere hendelser som kan true grunnleggende verdier og funksjoner og sette liv og helse i fare.

3. Visjon

Fra lukkede rom, til åpne levende landskap fra det lokale til det globale. Bibliotekene åpner seg for omverden, og utvider vår horisont. Derav navnet: **Horisonten**. Dette er vår visjon og retning. Gjennom Horisonten skal besøkende stimuleres til ny kunnskap, søken etter opplevelser, å komme inn i et rom preget av annen intensitet enn utenfor. Når samfunnet endrer seg raskt, trenger vi steder der tiden går litt saktere. Vi trenger hus der vi kan stenge verden ute, eller dykke inn i den. Vi trenger rom for fordypning og lange tanker. **Horisonten**: Består av bibliotekområdet og aula. Alle arrangement på dette området bruker "Horisonten Bibliotek og kultursenter" som stedsnavn.

I et velfungerende lokalsamfunn med god infrastruktur og tilgjengelige møteplasser, kan man leve gode liv og utvikle seg både økonomisk og sosialt i alle livets faser.

4. Strategier for Horisonten bibliotek & kultursenter

Horisonten skal være et være- og lærested og en lett tilgjengelig møteplass for alle overhallinger 'hele livet'.

Horisonten har 4 fokusområder innen sin virksomhet. De kommer frem i tiltaksplanen:

Tiltaksplan

Tiltaksdelen skal være levende og kan revideres ved behov. Tiltakene er en del av kommunens årssyklus, og finansiering av tiltak behandles etter behov i økonomiplan /årsbudsjett.

Fokusområder	Strategier	Tiltak	Ansvar
1. Dialog, opplevelse læring	<ul style="list-style-type: none"> •Språkutvikling og leseglede •Toleranseutvikling •Humor •Grensesprengende •Kontraster 	<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for individuelle og felles møter/debatter mellom mennesker og ulike former for ytringer, på tvers av kulturelle, religiøse og økonomisk bakgrunn og alder. • Alle har rett til å bruke biblioteket til møter/debatter så fremt innholdet ikke strider mot norsk lov • Arrangement med humoristisk, grensesprengende og aktuelt innhold, foredrag, konserter, utstillinger, lokalhistorie, flerkulturelle arrangement mm. • Samarbeide med lokale lag, foreninger og næringsliv om arrangement og folkeverksted. • Samarbeide med helse, BIT, barnehager og skoler i kommunen. • Formidling av litteratur med utstillinger, høytlesing, veiledning i lån av bøker, forfatterbesøk og andre forestillinger i biblioteket. Stimulere til nysgjerrighet og refleksjon. • Ha et godt, aktuelt og variert utvalg av skjønn- og faglitteratur, lydbøker og e-bøker for både barn og voksne. • Satsning på eldre ungdom og andre grupper som sjelden bruker biblioteket • Legge til rette for lesesirkler • E-sport 	biblioteksjef kulturenheten frivilligheten næringsliv
2. Inkludering og bærekraft:	<ul style="list-style-type: none"> •Alle skal med •Folkehelse •Sosial utjevning •Arbeidstrenings-arena •Språk og tilhørighet •Arena for kulturelt mangfold 	<ul style="list-style-type: none"> • «Min første bok» i gave til alle nyfødte i Overhalla. <p>I samarbeid med Trøndelag fylkesbibliotek og helsestasjonen deles ut en gratis bok med kjente rim, regler og eventyr, for slik å utjevne sosiale forskjeller.</p>	biblioteksjef kulturenheten frivilligheten næringsliv

	<ul style="list-style-type: none"> • Internasjonal arena • Fronte og være et forbilde for gjenbruk og bærekraft 	<ul style="list-style-type: none"> • Låne bøker fra det flerspråklige bibliotek • Arrangementer skal være gratis, eller billigst mulig. • Språkpraksisplass og arbeidstreningsarena når det er gjennomførbart. • Opprette ulike arrangement for å treffe ulike brukergrupper • Fange opp ungdommer mellom 16 og 25 ved å tilby utlån av spill-pc'er og bidra til å skape et sosialt e-sportsmiljø i Horisontens lokaler. • Tilby quiz siste fredag hver måned • Digihjelp en gang i uka. • Arrangere kulturkafe hver måned • Arrangere språkkafe hver måned • Fronte bærekraft og gjenbruk – synliggjøre det gjennom annonsering og ulike arrangement/utstillinger 	
<p>3. Teknologi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utnytte digitale muligheter • Bringe verden nærmere • Utvikling-bevisstgjøring-stimulering • Åpne muligheter for alle, uansett tidligere utgangspunkt 	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon og veiledning om gratis lån av bøker, e-bøker og lydbøker gjennom Horisonten, fjernlån, BookBites, filmbib, laste ned bøker fra bokhylla mm. • Oppgradere lokale lånekort til nasjonale lånekort. • Informere om Mikromarc Web-søk. Du kan låne og administrere dine lån hjemmefra. • Oppgradering og synliggjøring av bibliotekets side på den kommunale hjemmesiden. • Mulighet for videooverføringer av foredrag, debatter o.l. på storskjerm. Filmvisning. • Streamer en del av Horisontens aktivitet • Utlån av pc i bibliotekets lokaler. • Gjennomføre Digihjelp ukentlig • E-sport • Kompetanseutvikling av personalet. 	<p>biblioteksjef kulturenheten frivilligheten næringsliv</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Bruke kompetanse som finnes blant andre ansatte i kommunen eller i lokalsamfunnet. 	
4. Tilgjengelighet og frivillighet	<ul style="list-style-type: none"> •Informasjonskanaler •Inviterende •Ventearena •Fristed •Målgruppetydelighet 	<ul style="list-style-type: none"> • Gi god informasjon til brukerne om bibliotekets tjenester / muligheter regelmessig • Tilgjengelighet er avhengig av god informasjon. Bruke lokalavisa, plakater, brosjyrer, facebook, kommunens hjemmeside. • Biblioteket er alltid tilgjengelig når skolebygget er åpent, i tillegg til to kvelder pr. uke. Biblioteket har betjent og selvbetjent utlån. • God skilting av boksamlinga er nødvendig ved selvbetjening. • I biblioteket skal vi ha felles opplevelser og gjøre ting i fellesskap, men vi skal også kunne være for oss selv uten at det forventes noe av oss. I biblioteket møtes alle med respekt og romslighet. • Biblioteket fungerer også som ventearena. Kaffe og aviser er alltid tilgjengelig. • Jobber for å opprettholde gruppen med kulturverter • Vi skal være en god samarbeidspartner for frivilligheten og lokalt næringsliv ved å samarbeide om arrangement og happeninger i Horisonten. • Bidra til å synliggjøre hvilke fritidsaktiviteter og muligheter som finnes i kommunen. F.eks ved å arrangere: «Hva skjer i Overhalla?» 	biblioteksjef kulturenheten frivilligheten næringsliv